

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ  
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ  
ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції  
(Суми, 23–24 травня 2019 року)

**У двох частинах**

**Частина 1**



Суми  
Сумський державний університет  
2019

3. Мельников М. Піратство як злочин у галузі авторського права і суміжних прав: погляд на проблему. Право України. 2003. № 4. С.72–75.

## АВТОРСЬКІ ПРАВА НА МУЗИЧНІ ТВОРИ

**Усок М. В.**

*Студент II курсу ННІ права  
Сумського державного університету  
Науковий керівник: Думчиков М. О.  
к.ю.н., асистент кафедри КПДС ННІ права  
Сумського державного університету*

Авторське право – це сукупність прав, що належать автору у зв'язку зі створенням і використанням твору мистецтва, літератури, науки. Це сукупність правових норм, котрі регулюють відносини, що виникають внаслідок створення й використання власних мистецьких робіт.

Творча діяльність людей є надзвичайно різноманітною: літературні, музичні твори, а також винаходи, раціоналізаторські пропозиції, корисні моделі тощо.

Проте об'єкти творчої діяльності людей повинні охоронятися законом.

Правова охорона творів у галузі літератури, науки, мистецтва, зокрема статей, монографій, дисертацій, картин, музичних творів, творів скульптури, архітектури, фотографій здійснюється авторським правом. Для одержання правової охорони не потрібно подавати спеціальної заявки, проводити експертизу і державну реєстрацію. На результати духовної творчості правоохоронні документи не видаються. Для одержання правового захисту цих об'єктів досить надати їм об'єктивної матеріальної форми.

Однак із метою захисту свого авторського права та гарантування користувачу твору його унікальності та автентичності, композитор може зареєструвати своє авторське право у відповідних державних реєстрах.

Свідченням реєстрації авторського права є Свідоцтво, видане Державним департаментом інтелектуальної власності України.

Для реєстрації авторського права на музичний твір, зокрема пісню, і отримання свідоцтва необхідно подати в Державну службу інтелектуальної власності України заявку, що обов'язково розглядатиметься на відповідність установленим вимогам, після чого прийматиметься рішення про реєстрацію музичного твору і видачу свідоцтва, або про відмову в його реєстрації. Термін розгляду заявки приблизно становить 1 місяць.

Загальна вартість реєстрації авторських прав в Україні, включаючи державні збори, становить для фізичних осіб – 800,00 грн, а для юридичних – 1200,00 грн. При цьому зазначена

вартість реєстрації не залежить від кількості музичних творів (пісень). Це може бути як одна пісня, так і збірник пісень .

Наведемо перелік документів, необхідних для подачі заявки на реєстрацію авторського права на музичний твір:

1. Примірник музичного твору в матеріальній формі (у нотному вигляді або на електронному носії).
2. Відомості про автора або співавторів музичного твору українською мовою (прізвище, ім'я, по батькові; адреса; дата народження).
3. Довіреність патентним повіреним на представництво інтересів учасника перед Державною службою інтелектуальної власності України.

Зазначимо, що основним законодавчим актом України щодо авторського права і суміжних прав є Закон України «Про авторське право і суміжні права» в редакції від 22.07.2018 р. [1].

Відповідно до Закону, авторським правом захищаються як опубліковані твори, так і неопубліковані, завершені та незавершені. Тому для виникнення і здійснення авторського права не вимагається його реєстрація. Таким чином, кожен автор, склавши твір, автоматично набуває права власності на нього.

Закон установлює термін дії майнових прав протягом усього життя автора, є об'єктом права інтелектуальної власності, а саме авторського права, що виникає внаслідок факту його створення і починає діяти із дня створення, функціонує протягом усього життя автора і 70 років після його смерті.

Важливо знати, що винагороду за використання твору після смерті автора отримують його спадкоємці.

Законом «Про авторське право та суміжні права» також визначається, що публічне відтворення фонограм і використання музики наживо можливе лише за умови укладення договору про передачу прав на використання цих творів між закладом та автором (або ж його представником).

За використання музичного твору автору виплачується винагорода, розмір якої визначається в договорі. Взагалі, авторська винагорода становить кілька відсотків від доходу, отриманого від використання твору (роялті), або як фіксована сума (паушальний платіж) чи іншим зручним способом.

Іншими словами, написав пісню – отримуй гроші від власника перукарні, кав'ярні та бакалії, звідти, де ця пісня звучить.

Якщо ж ви є власником кафе, ресторану, клубу чи будь-якого іншого громадського закладу, потрібно заплатити за використання звукових записів, захищених авторським правом.

Засвідчимо вище зазначене такими фактами.

У грудні 2018 року суд зобов'язав власника запорізького фітнес-центру «Перемога» сплатити штраф за нелегальне використання музики. Фітнес-центр розташований в центрі Запоріжжя і є одним із найбільших і популярніших спортивних клубів міста. Однак фонова музика там використовується без відповідного дозволу та сплати роялті .

А в червні 2018 року в Харкові за рішенням судів двох інстанцій власнику шоу-ресторану AltBier призначили штраф у розмірі 72 500 гривень через використання музики без оплати роялті правовласникам. Позов подали ТОВ УМВГ Мьюзік і ТОВ Мун Рекордс до власника ресторану ТОВ Роял Тайм. Господарський суд Харківської області визнав порушення закону «Про авторські і суміжні права» і призначив штрафи з тією метою, щоб власник оплатив використання хітів без дозволу. Роял Тайм спробував оскаржити рішення суду першої інстанції. Однак у травні Верховний суд залишив вирок (касаційну скаргу) без змін .

На початку червня було стягнуто 58 000 грн. на користь ТОВ УМВГ Мьюзік і 14 500 грн. на користь ТОВ Мун Рекордс.

У лютому того ж року НВ повідомляло, що українська дитяча письменниця, автор сценарію до популярного мультфільму «Капітошка» Наталя Гузеєва виграла в Рівненському міському суді справу про захист права інтелектуальної власності проти місцевого ресторану .

Отже, можна зробити висновок, що авторське право поширюється також і на інструментали (мінуси), куди виконавці записують пісні. І якщо взяти і скористатися інструменталом без підписання договору або без попередньої домовленості, то можна очікувати позову до суду, адже, по суті, відбулося використання чужої власності задля створення своєї.

#### **ЛІТЕРАТУРА:**

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ  
URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

#### **ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОНАННЯ УКРАЇНОЮ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

***Дегтяр Р. О.***

*Студентка IV курсу ННІ права  
Сумського державного університету*

***Науковий керівник: Пахомов В. В.***

*д.ю.н., доцент, завідувач кафедри КПДС ННІ права  
Сумського державного університету*

Інтеграційний рух України до Європейського Союзу зумовлює необхідність у адаптації законодавства України до законодавства ЄС, що є пріоритетною складовою